

بسم الله الرحمن الرحيم
 نمونه امتداد مبانی پارادایمی در علوم انسانی

(این جدول در گروه تخصصی علوم انسانی قرآنی، باید با محتوای قرآنی تامین شود.)

ردیف	مبنای انسان‌شناسانه	تاثیر آن در الگوی پیشرفت	مثال عینی (نمونه جمله‌ای که باید در سند الگوی اسلامی پیشرفت نوشته شود.)
۱.	انسان، فعلیت محض ندارد بلکه نیازهای متنوعی براساس ابعاد وجودی‌اش دارد؛ که تا این نیازها (قوای وجودی) برطرف نشوند (به فعلیت تبدیل نشوند) انسان به کمال نمی‌رسد.	بنابراین: ۱- نظریه پیشرفت و به تبع آن الگوی پیشرفت، باید «مدلی برای نیازها» مبتنی بر نظام فکری خود ارائه نماید. مدل نیازها یک «متاتئوری و فرانتزیه» است که به عنوان «نظریه راهنما» عمل می‌کند. پس برای دست‌یابی به الگوی اسلامی پیشرفت باید «مدل نیازهای فردی و جمعی براساس نگرش اسلام» تولید شود. ^۱ ۲- نظریه پیشرفت باید شاخص‌های «انسان فعلیت‌یافته» را مبتنی بر نظام فکری خود ارائه نماید. پس برای دست‌یابی به الگوی اسلامی پیشرفت باید «شاخص‌های انسان سالم و جامعه سالم و انسان کامل» تولید شود.	متن ماده مثلاً سوم در سند الگو) • کلیه اسناد برنامه‌ای در کشور باید دارای محورهای متناسب با «مدل نیازهای مبتنی بر نگرش اسلام» (که به پیوست می‌باشد) باشد و تاثیر هر برنامه بر کلیه ابعاد نیازها سنجیده شود. ^۳ • در کلیه اسناد برنامه‌ای در کشور، باید هدف تعیین شده در برنامه مورد نظر، منطبق با جدول «شاخص‌های انسان سالم و جامعه سالم» باشد. ^۴
۲.	مراحل وجودی انسان، از نطفه تا تجرد در قیامت است.	بنابراین، مدل نیازها باید از مرحله تشکیل نطفه تا تجرد قیامت را دربر بگیرد. ^۵ و در الگوی اسلامی پیشرفت، برای پاسخ‌گویی به هر یک از این مراحل، راهبرد و شاخص ارائه شود.	ماده مثلاً دوازدهم در سند الگو) • کلیه اسناد برنامه‌ای در کشور باید دارای پیوست «ژنوم» باشد. ^۶ • ماده.....) کلیه اسناد برنامه‌ای باید دارای پیوست «بهداشت روحی روانی براساس نگرش اسلام» باشد. ^۷

^۱ با ارائه وزن هر یک از نیازها

^۲ شاخص‌های انسان سالم، برای حداقل‌های لازم و شاخص‌های انسان کامل، برای حداکثرهای مطلوب

^۳ مثلاً تاثیر برنامه بر «نیاز به مهارت‌های زندگی»، «نیاز به ارتقاء خودآگاهی و معرفت نفس»

^۴ مثلاً شاخص «صداقت»، «معناداری زندگی»، «مهارت واقع‌بینی»

^۵ برای عبور از مراحل بعد از مرگ، نیاز به چه چیزهایی داریم؟

^۶ یعنی اثرگذاری هر گونه تغییر و تحولی بر «بهبود بدن ژن و نطفه انسانی» (ضروری بوا سطح آن برنامه بر نطفه انسان‌ها ایجاد نشود یا سبب بهینه‌سازی آن گردد.)

^۷ شاخص‌های بهداشت روحی روانی، از گزاره‌های دین، با ملاحظه تاثیر هر کار و برنامه‌ای در روح انسان‌ها و نتیجه آن تاثیر بر سرنوشت انسان‌ها در عوالم بعدی، استخراج می‌گردد؛ مثلاً: مهارت در کنترل اضطراب، مهارت در ارتباط موثر، مهارت خروج از روزمرگی، ...

<p>• ماده.....) کلیه اسناد برنامه‌ای باید حاوی تعریف زمینه‌های لازم ذهنی و فکری، احساسی و عاطفی، جسمی و رفتاری مهارتی باشند.^۸</p> <p>(چه وضعیت ذهنی فکری، احساسی عاطفی و جسمی مهارتی لازم است تا فلان برنامه محقق شود؟)</p> <p>• و هم چنین گواهی «سنجش رشد» را از انجمن ملی عدالت و رشد ارائه نمایند.</p>	<p>بنابراین، مدل نیازها باید حداقل، نیازهای این سه مرتبه را ارائه کند. و مدل اثرگذاری و اثرپذیری آنها بریکدیگر را عرضه نماید.</p> <p>پس در الگوی اسلامی پیشرفت، باید «مدل ارتباطی مراتب وجودی انسان و جامعه» و «مدل رشد» تولید شود و برای پاسخ‌گویی به هر یک از این سه مرتبه، راهبرد و شاخص ارائه شود.</p>	<p>حداقل مراتب وجودی انسان، سه مرتبه ذهن، قلب و بدن است. و این مراتب، در یکدیگر اثرگذاری و اثرپذیری دارند.</p>	<p>۳.</p>
<p>• ماده.....) کلیه اسناد برنامه‌ای موظف به انطباق با فرمول‌ها و قوانین قطعی علمی (تجربی و برهانی) می‌باشند.^{۱۰}</p> <p>و در صورت بروز تعارض مستقر میان قطعیات علمی با قطعیات وحیانی، نظر شورای عالی «علم» که مرکب از تعداد مساوی از دانشمندان علوم تجربی و برهانی و دانشمندان علوم دینی است، نافذ است.</p> <p>و در صورت تساوی آراء، نظر ولی فقیه فصل‌الخطاب خواهد بود.</p>	<p>نظریه پیشرفت و به تبع آن الگوی پیشرفت، باید «مدل ساختارهای ثابت» اثرگذار در اراده انسان مبتنی بر نظام فکری خود ارائه نماید.^{۱۱}</p> <p>بنابراین برای دست‌یابی به الگوی اسلامی پیشرفت باید «مدل ساختارهای ثابت هستی براساس نگرش اسلام»^{۱۲} تولید شود و کیفیت اثرگذاری آنها بر اراده انسان ارائه شود.</p> <p>و در محور بعدی (یعنی توانایی انسان برای تغییر فرآیندها)، باید «مدل تغییرات ممکن توسط انسان و جامعه» مبتنی بر نگرش اسلام تولید شود.^{۱۳}</p> <p>و هم چنین «مدل آزادی» در اعمال اراده‌های فردی و جمعی را ارائه کند.^{۱۴}</p>	<p>انسان دارای اراده و توان اعمال تمایلات شخصی است اما در ضمن ساختار از پیش تعیین شده در هستی. بنابراین نه مجبور محض است و نه مختار محض.</p> <p>و بنابراین ساختارها در اراده او و جهت‌دهی به زندگی او تأثیر معنادار دارند؛ و از سوی دیگر انسان می‌تواند محدوده‌ای از این ساختارها و فرآیندهای جاری در این ساختارها و را تغییر دهد و به سمت هدف خود فعال کند.</p>	<p>۴.</p>
<p>• ماده.....) کلیه اسناد برنامه‌ای موظف هستند برنامه‌های خود را به‌گونه‌ای تنظیم کنند که «معنای زندگی» در افراد و جامعه، افزایش پیدا کند.</p>	<p>نظریه پیشرفت و الگوی پیشرفت، باید دیدگاه خود در «معنای زندگی فردی و اجتماعی» را مبتنی بر نگرش اسلام ارائه نماید.</p>	<p>زندگی انسان، حرکت او برای رفع نیازها است و هدف زندگی او عبور از نیازها و محدودیت‌هاست، و این هدف</p>	<p>۵.</p>

^۸ مثلاً تأثیر این برنامه بر ارتقاء مهارت تفکر افراد چیست؟ تأثیر این برنامه بر ارتقاء مهارت صبر و تاب‌آوری افراد چیست؟ تأثیر این برنامه بر مهارت انجام دقیق کارها چیست؟

^۹ ساختارهای حاکم بر هستی، طیف دارند و قابلیت در انعطاف‌پذیری دارند. (داینامیک هستند)

^{۱۰} قوانین هستی که تعیین‌کننده مرزها، کف و سقف تغییرات، حداقل و حداکثر انعطاف‌ها هستند.

^{۱۱} مانند فطرت و سرشت مشترک انسانی، غرائز، قوانین جاری بر طبیعت، قوانین اولیه روحی روانی و فکری ذهنی، قواعد اولیه اثرگذاری و اثرپذیری‌ها و فرمول اولیه ایجاد تغییرات

^{۱۲} از مولفه‌های اثرگذار فوقانی مانند عالم خزائن و فرشتگان و شیاطین، تا مولفه‌های اثرگذار عرضی مانند سنن تاریخی.

^{۱۳} نقشه منابع نهفته انسانی برای ایجاد حرکت (مثبت یا منفی)

^{۱۴} نقشه‌هایی که او دارد. (در سطر ۷ جدول ذکر شده است)

^{۱۵} مرجع تشخیص و اعلام این قطعیات، انجمن ملی علوم و کمیسیون‌های وابسته به آن هستند.

		است که «معنای زندگی» را برای انسان می‌سازد.	
(از معیارهای سنجش و تصویب برنامه‌ها، میزان اثرگذاری آنها بر ارتقاء معنای زندگی است). ^{۱۶}			
<ul style="list-style-type: none"> • ماده.....) کلیه اسناد برنامه‌ای موظف هستند پیوست «آگاهی‌بخشی» داشته باشند که تعیین می‌کند تاثیر این برنامه بر ارتقاء درک و تحلیل افراد تحت برنامه چگونه است. • هم‌چنین موظف هستند کلیه برنامه‌ها را «مهارت‌محور» تعریف کنند.^{۱۷} 	<p>نظریه پیشرفت و الگوی پیشرفت، باید دیدگاه خود را در «نقشه ارتباطی آگاهی، احساس و رفتار» مبتنی بر نگرش اسلام ارائه نماید.</p> <p>و راهبرد خود برای ارتقاء عقلانیت و آگاهی را مشخص کند.</p> <p>و هم‌چنین مشخص کند که «مدل تبدیل آگاهی به رفتار» چگونه است؟</p>	<p>احساس‌های انسان به اراده و انتخاب او جهت می‌دهند و رفتار تولید می‌کنند؛ و از سوی دیگر، آگاهی‌های انسان احساس‌های او را جهت می‌دهند.</p> <p>بنابراین «عقل و علم» مدیریت انسان را به‌عهده دارند.</p> <p>و از سوی دیگر اگر آگاهی به رفتار تبدیل نشود، منجر به تغییر نخواهد شد.</p>	۶.
<ul style="list-style-type: none"> • ماده.....) کلیه اسناد برنامه‌ای موظف هستند به‌طور مشخص، «حق‌ها» و «مسئولیت‌ها»ی مرتبطین با آن برنامه و تاثیر آن بر حق و مسئولیت افراد و جامعه در قبال یکدیگر را در سند برنامه مربوطه ارائه کنند. (ارائه پیوست حقوق و مسئولیت‌ها، در هر سند برنامه‌ای)^{۱۸} 	<p>بر اساس این توانایی، انسان‌ها باید حق خود در اثر گذاری و اثر پذیری و هم‌چنین مسئولیت انتخاب‌ها و اعمال اراده خود را بپذیرد.</p> <p>بنابراین در نظریه پیشرفت و الگوی پیشرفت، باید «نقشه حق‌های انسان و جامعه» و «نقشه مسئولیت‌های انسان و جامعه» ارائه شود.</p>	<p>انسان‌ها می‌توانند در ساختارها و فرآیندها اثر بگذارند و این اثر گذاری به دیگر انسان‌ها منتقل می‌شود. (رابطه فرد و جامعه دو طرفه است).</p>	۷.
<ul style="list-style-type: none"> • ماده.....) کلیه اسناد برنامه‌ای موظف هستند گواهی «احراز عادلانه بودن» را از انجمن ملی «سنجش عدالت و رشد» اخذ نمایند. • هم‌چنین موظف هستند پیوست «سنجش هم‌بستگی اجتماعی» را ارائه نمایند.^{۲۰} 	<p>نظریه پیشرفت و الگوی پیشرفت، باید دیدگاه خود را در «هویت عدل و شاخص‌های عدالت‌ورزی و فرمول محاسبه عدالت» مبتنی بر نگرش اسلام ارائه نماید.^{۱۹}</p>	<p>روابط انسان‌ها با یکدیگر و با ساختارها و فرآیندها و کل هستی، به‌صورت «برآیندی» است و برای ایجاد یک حرکت در زندگی، نیاز به محاسبه تمام عوامل موثر دارد و اگر این محاسبه درست انجام نشود، سبب ضرر رسانی به خود و دیگران می‌شود؛ بنابراین زندگی انسان نیازمند تشخیص و رعایت «عدالت» است. (ادای حق هر چیز)</p>	۸.

^{۱۶} مثلاً معنای زندگی در نگرش اسلام، حرکت به سمت قرب الهی است که شاخص آن، «افزایش احساس حضور خداوند» است.

^{۱۷} مثلاً برنامه تنظیم شده برای امنیت یا معدن یا رسانه، باید منجر به تولید مهارت کلان‌نگری در اندیشه، مهارت مسئولیت‌پذیری در مقیاس جهانی، مهارت بهره‌وری در عمل شود.

^{۱۸} مثلاً در یک برنامه محیط‌زیستی، گفته شود که ساکنین در آن محیط، حق بهره‌برداری از منابع موجود با کمیت و کیفیت تعیین شده را دارند؛ و از سوی دیگر برای حفظ و ارتقاء منابع محیطی موجود، مسئولیت نگهداری و توسعه این منابع، به‌صورت مستقیم، براساس آیین‌نامه ضمیمه شده و به‌صورت غیرمستقیم با اخذ عوارض و مالیات به عهده آنها می‌باشد.

^{۱۹} مثلاً شاخص میزان دسترسی به منابع، میزان ایجاد فرصت‌های برابر برای توان‌های برابر، میزان ایجاد رشد.....

^{۲۰} یعنی به چه میزان، این برنامه منجر به ارتقاء هم‌بستگی اجتماعی خواهد شد.

<p>• ماده.....) کلیه اسناد برنامه‌ای موظف هستند پیوست «جبران خسارت‌های احتمالی» را ارائه نمایند.^{۲۱}</p> <p>• هم‌چنین کلیه اسناد برنامه‌ای موظف هستند پیوست «فرصت‌ها» را ارائه کنند. (با این برنامه، چه فرصت‌هایی برای چه کسانی به چه نحوه‌ای ایجاد شده است؟ و چگونه می‌توانند از این فرصت‌ها بهره‌برداری کنند؟)</p>	<p>نظریه پیشرفت و الگوی پیشرفت، باید مدل خود را در «شاخص‌های نفع و ضرر فردی و اجتماعی و کیفیت محاسبه و وزن‌دهی به آنها» مبتنی بر نگرش اسلام ارائه نماید.^{۲۱}</p> <p>هم‌چنین نظریه پیشرفت و الگوی پیشرفت باید مدل خود را در «فرصت‌سازی برای رشد» و «تامین اجتماعی» عرضه کند.</p>	<p>۹. کلیه امور هستی، برای ایجاد رشد در تک‌تک انسان‌ها و تک‌تک جوامع است و هر انسان و جامعه‌ای، مقصودالذات است و هیچ انسان و اجتماعی خارج از این امر نیست؛ و شکل‌گیری جامعه نیز برای ایجاد زمینه رشد تک‌تک انسان‌هاست.</p> <p>در تعارض منافع افراد با یکدیگر، نظام حق‌ها و تکلیف‌ها تعیین‌کننده است. و در تعارض منافع فرد و جامعه، وزن نفع و ضررها (کمیت، کیفیت، گستره و پایداری) تعیین‌کننده است.</p> <p>و در مواردی که نفع اجتماعی مقدم شود، خسارت وارده بر فرد باید جبران گردد.</p>
---	--	--

^{۲۱} ملاک‌های اولویت‌گذاری و رفع تراحم‌ها

^{۲۲} ملاحظه چنین موردی از راهبردهای پیشگیرانه برای مناقشات اجتماعی و قضایی است.